sobota, 12.10.2024

Matka Józefa Hałacińska

Założycielka Zgromadzenia Sióstr Męki Pana Naszego Jezusa Chrystusa (Siostry Pasjonistki – CSP), Joanna Ewa Hałacińska – Matka Józefa (imię zakonne) urodziła się 5 maja 1867 r. we wsi Bulowice-Morgi w ówczesnym powiecie oświęcimskim. Założycielka Zgromadzenia Sióstr Męki Pana Naszego Jezusa Chrystusa (Siostry Pasjonistki – CSP), Joanna Ewa Hałacińska – Matka Józefa (imię zakonne) urodziła się 5 maja 1867 r. we wsi Bulowice-Morgi w ówczesnym powiecie oświęcimskim.Rodzicami jej byli Jan Hałat i Teresa ze Stuglików. Była drugim z sześciorga ich dzieci. Ochrzczona została w kościele parafialnym w Bulowicach. W rodzinnej wsi ukończyła czteroklasową szkołę ludową oraz szkołę niedzielną. Jej formacja duchowa kształtowała się w religijnej atmosferze domu rodzinnego, od samego początku naznaczonej elementami pasyjnymi. Od swojej matki uczyła się szczególnego nabożeństwa do Męki Pana Jezusa i Matki Bożej Bolesnej. W jej rodzinie czczono wizerunek Ukrzyżowanego, a pamiątkę Jego śmierci przeżywano w każdy piątek. W tym duchu przyjmowano życiowe doświadczenia, a zwłaszcza śmierć dzieci.

W wieku 12 lat przystąpiła do sakramentu pokuty i po raz pierwszy przyjęła Komunię Świętą. W 1880 r. po krótkiej chorobie zmarł ojciec Joanny. Ostatnie słowa ojca: „Ja na łóżku umierać nie mogę, bo Pan Jezus na krzyżu umierał”, zapadły głęboko w duszy młodej Joanny. Życzenie ojca, by mógł umierać na podłodze jak pokutnik, było dla niej autentycznym świadectwem wiary. Po śmierci ojca obowiązek pomagania matce w gospodarstwie spoczął na Joannie. Kiedy osiągnęła pełnoletność, zaczęła się poważnie zastanawiać nad swoją przyszłością. Czuła wezwanie do życia poświęconego Bogu, ukrzyżowanemu z miłości do ludzi.

POWOŁANIE ZAKONNE

Decyzję wstąpienia do zakonu podjęła w 20. roku życia – 14 maja 1887 r., wybierając klauzurowy Zakon Sióstr Kapucynek w Kętach. W drugim roku nowicjatu, w uroczystość Matki Bożej Bolesnej – 15 września 1888 r. – Joanna otrzymała wewnętrzny nakaz założenia zgromadzenia, które czciłoby Mękę Pańską i wynagradzało Bogu za grzechy świata przez modlitwę, umartwienie i działalność

apostolską. Przełożeni – matka Maria Łempicka i bł. o. Honorat Koźmiński – odnieśli się do tego nakazu ze zrozumieniem i przenieśli Joannę do założonego kilka lat wcześniej Zgromadzenia Sióstr Serafitek w Zakroczymiu. Ojciec Honorat spodziewał się, że kult Matki Bożej Bolesnej w tymże zgromadzeniu zaspokoi ideały Joanny. W kwietniu 1889 r. w Zakroczymiu, niezależnie od niej nastąpiła zmiana nazwiska Joanny Ewy Hałat na Hałacińska. Stało się to z inicjatywy urzędnika, który wobec zakazu meldowania w Kongresówce kogokolwiek z innych zaborów, ze względów technicznych i dla własnego bezpieczeństwa, w wystawionym paszporcie upodobnił nazwisko Joanny do powszechnie tam używanych.

W Zgromadzeniu Sióstr Serafitek przebywała 30 lat. W tym czasie przyczyniła się do otwarcia nowych domów na terenie Galicji, gdyż w zaborze rosyjskim polityka zaborcy utrudniała rozwój zgromadzenia. Prowadziła w nim różnorodną i odpowiedzialną działalność, m. in. była zastępczynią przełożonej generalnej, ekonomką generalną, przełożoną domów, wśród sióstr cieszyła się dobra opinią. W poszukiwaniu nowej drogi.

Przez lata pobytu w Zgromadzeniu Sióstr Serafitek towarzyszyło jej wewnętrzne przekonanie, że Bóg wzywa ją do oddania się szerzeniu kultu Męki Pańskiej. Za radą spowiedników i teologów udała się z tą sprawą do biskupa krakowskiego, Adama księcia Sapiehy, który polecił jej skierować prośbę do Stolicy Apostolskiej o pozwolenie na założenie nowego zgromadzenia. W odpowiedzi na złożoną w styczniu 1918 r. prośbę s. Hałacińskiej, watykańska Kongregacja ds. zakonów już 13 lipca 1918 r. wydała reskrypt, który pozwolił na założenie Zgromadzenia Sióstr Męki Pana Naszego Jezusa Chrystusa. Od tego momentu s. Hałacińska bezzwłocznie przystąpiła do organizowania nowego zgromadzenia.

Po przybyciu do Płocka 1919 r. zwróciła się do bpa Antoniego Juliana Nowowiejskiego z prośbą o pozwolenie na otwarcie domu na terenie diecezji płockiej. Jeszcze we wrześniu tego roku za zgodą Ordynariusza powstał pierwszy dom Sióstr Pasjonistek przy ul. Teatralnej 1 w Płocku. Siostra Hałacińska wraz z pierwszymi kandydatkami rozpoczęła pracę w Zakładzie Wychowawczym dla chłopców im. św. Józefa należącym, do Płockiego Towarzystwa Dobroczynności. W październiku 1921 r. odbyły się pierwsze obłóczyny, po których siedemnaście pierwszych pasjonistek rozpoczęło

dwuletni nowicjat. Wówczas s. Hałacińska otrzymała imię zakonne Józefa. W październiku 1923 r. złożyła profesję wieczystą, a następnie została wybrana na przełożoną generalną, urząd ten pełniła do 1945 r. Uprzywilejowanym obszarem działalności apostolskiej Matki Józefy, a tym samym i nowopowstałego zgromadzenia, stała się opieka nad sierotami, dziećmi opuszczonymi, praca wśród chorych i samotnych. Przez lata kierowania zgromadzeniem Matka otworzyła wiele domów opieki, przedszkoli i innych placówek, w których przychodząc z pomocą potrzebującym, służyła cierpiącemu na krzyżu Chrystusowi. Jej szczególne charyzmaty, osobiste oddanie umęczonemu Chrystusowi oraz pokorna posługa miłosierdzia drugiemu człowiekowi sprawiały, że do Zgromadzenia zaczęło wstępować coraz więcej kandydatek gotowych podążać tą drogą. Na przestrzeni 26 lat kierowania nowym Zgromadzeniem wstąpiło do niego 206 sióstr i zostało założonych 20 domów zakonnych.

Oficjalnego aktu zatwierdzenia Zgromadzenia na prawach diecezjalnych dokonał w 1921 r. bp A. J. Nowowiejski. Odtąd ważną troską Matki Założycielki było opracowanie konstytucji, które miały określać strukturę zgromadzenia oraz sposób życia sióstr. Pierwszy taki dokument uzyskał akceptację Biskupa Płockiego w 1922 r. Z czasem pierwsze konstytucje ulegała zmianom i aktualizacjom, pozostając jednak wierne duchowi nadanemu przez Matkę Józefę.

Lata II wojny światowej (1939-1945) okazały się czasem próby wiary dla Matki Hałacińskiej i jej zgromadzenia. Niemcy wywozili i więzili siostry w obozach koncentracyjnych, zlikwidowali w 1941 r. dom generalny i nowicjat, a także zamykali domy zakonne. Matka Józefa musiała się ukrywać przed gestapo. Poszukiwana we wszystkich domach zgromadzenia, cudem uniknęła aresztowania. W 1942 r. zamieszkała w Warszawie stąd kierowała rozproszonym zgromadzeniem. W stycznia 1945 r. powróciła do świeżo odzyskanego domu generalnego w Płocku. Dnia 3 lipca 1945 r. Matka Józefa Hałacińska złożyła urząd przełożonej generalnej w ręce nowo wybranej Matki Stanisławy Żebrowskiej. Odtąd jedynym jej zajęciem była modlitwa, na której z niewielkimi przerwami, spędzała całe dnie.

Matka Józefa Joanna Hałacińska schorowana, zmęczona przeżyciami wojennymi, osłabiona kłopotami, z którymi Zgromadzenie musiało się zmagać w trudnych warunkach powojennej Polski, coraz częściej zapadała na zdrowiu. Umierała spokojnie, w poczuciu, że główne zadanie jej życia

zostało zrealizowane. Już za życia w opinii nie tylko sióstr zakonnych uznawana była za osobę świętą, dającą wzór wierności Chrystusowi i wytrwałej miłości wobec potrzebujących. Spełniła też najważniejsze swoje zadanie, jakim było założenie zgromadzenia. Przez lata jej pracy zdołało ono rozwinąć się i na trwale wrosnąć w glebę Kościoła przynosząc piękne owoce.

Zmarła 9 lutego 1946 roku. W chwili śmierci odmawiała modlitwę brewiarzową, łącząc się z siostrami modlącymi się w kaplicy. W ten wymowny sposób potwierdziło się, że całe jej życie wypełnione było modlitwą, aż po ostatni jego moment. Ceremoniom pogrzebowym przewodniczył w dniu 12 lutego ks. inf. Stanisław Figielski, proboszcz parafii św. Bartłomieja w Płocku, a jednocześnie administrator apostolski. Ciało Matki Józefy Hałacińskiej zostało złożone na cmentarzu przy ulicy Kobylińskiego. Wyryte na grobowcu słowa: Miłość Ukrzyżowanego przynaglała ją, stanowiły streszczenie i dopełnienie całego jej życia. 18 listopada 2006 doczesne szczątki Matki Józefy Joanny Hałacińskiej, Założycielki zostały przeniesione z cmentarza do kościoła św. Bartłomieja w Płocku.